

JÕGEVA GÜMNAASIUM

ANNA KATT

10.A KLASS

ÕIGEKEELSUSE EIRAMINE WIMBERGI ISIKUSTIILI OSANA

JUHENDAJA ANNELI JÄME

SISSEJUHATUS

Enamikus keeltes on kehtestatud oma reeglid ja keelenormid. Neid püütakse kirjakeeles järgida. Kõnekeelendeid kasutatakse suulises kõnes ja need kuuluvad madalamale stiilitasandile. Seetõttu pole neid soovitatav kasutada kirjakeeles. Igapäevasesse keelde kuuluvad näiteks murdelisus ja släng. Suulises kõnes kohtab lisaks neile veel muidki erinevusi kirjakeelest.

Mõned kirjanikud eiravad õigekeelsust, et olla erinevad ja rõhutada oma stiili. Eriti märkab seda Jaak Urmeti, kirjanikunimega Wimbergi loomingus.

Wimberg ise ütleb oma kirjastiili kohta järgmist. „See kirjaviis hakkas mulle meeldima, tundudes luulepärase, stiilne, õigustatud ja loomulik, sobides mu luuletustega ja mu endaga. Jäingi seda luules ja proosas kasutama, passinime all artikleid jms kirjutades aga mitte, sest see häiriks arusaamist ja küllap mõnigi ei suudaks tõsist artiklit siis tõsiselt võtta. Ilukirjanduskeel on üks asi, seal võib paljut, aga tavakeel on teine asi. Muide, Wimbergi kirjaviis ei ole juhuslik, ka siin on reeglid pluss erandid. Võin kõik ilusti ära põhjendada.“ (Bobõlski, Puksand 2012: 81)

Siinse töö eesmärk oli uurida Wimbergi keelekasutuse erinevust normeeritud kirjakeelest. Kuigi kirjaniku loomingus esineb erinevat tüüpi kõrvalekaldeid keelenormidest, keskenduti töös eelkõige sõnavigadele. Püüti leida vastused küsimustele, milliseid kõnekeelseid või murdelisi väljendeid esineb, milliseid stiiliosana

tehtud tahtlikke vigu leidub, kas Wimbergil on ka enda väljamõeldud sõnu ning miks ta neid vigu teeb.

Töö käigus loeti läbi Wimbergi romaan „Lipamäe“ ning luulekogud „Eesti köökk“ ja „Wabastatud wärsid“. Neist kirjutati välja kirjakeelest erinevad sõnad, mida seejärel analüüsiti.

1. TEOREETILINE TAUST

1.1. STIILINEUTRAAL JA KÕNEKEELSUS

Kirjakeelt kasutatakse igal pool, kus sõnum on mõeldud rohkem kui ühele lugejas- või kuulajaskonnale. Esitatav tekst peab olema kõigile üheselt arusaadav. Ühtviisi mõistetavaks teeb selle keelenorm. Keelenorm on üldtarvitav eeskujuks peetav keelekuju. (Liivaku 1999: 54)

Tekste hinnatakse grammatilisuse, vastuvõetavuse ja sobivuse seisukohast. Grammatilise teksti lauseehitus allub kirjakeele reeglitele ning laused on omavahel korrektselt seotud. Vastuvõetavus on teksti arusaadavus ja aktsepteerimine vastuvõtja poolt. Sobivus tähendab, et tekst vastab kindla tekstiliigi normidele ja seda aktsepteeritakse kindlas kontekstis ja kasutusolukorras. (Kasik 2007: 17)

Vastavalt olukorrale on sobivusnõuded erinevad. Ilukirjanduses, teatris ja filmides kasutatakse kunstilist keelt ning see on reeglite mõttes üsna vaba. Reklaamtekst on avalik tarbetekst ja seetõttu peaks ta olema korrektne. Samal ajal on see kunst, mille peamine ülesanne on tähelepanu äratamine ning sellepärast grammatikareegleid eiratakse. Isiklikus suhtluses kasutatakse murdekeelt, vandumist, ropendamist, slängi ja muid kõnekeele variante. Nii avalikes tekstides kui ka esinemistes tuleb kasutada korrektset keelt, mis hõlmab lisaks sõnavarale ja õigekeelsusele ka selget ja loetavat lauseehitust. (Kasik 2007: 18)

Paljud kirjanikud rakendavad mitmesuguseid stiilivõtteid oma loomingu mitmekesistamiseks ja isikupärastamiseks. Stiilivõtete silmapaistmiseks „peab taustaks olema üks suur ja hall tasane pind“, mida nimetatakse stiilineutraaliks. Stiilineutraal avaldub tekstides ja ka keele süsteemi sees, sõnavaras ja grammatikas. Neutraalseid keelendeid on olemas suur hulk. Näiteks on neutraalsed väljendid *hobune* ja *koer*, aga sõnad *setukas* ja *peni* on mingisuguse teise stiilimaiguga, mida nimetatakse kõnekeelsuseks. Kõnekeelendeid tohib kasutada kirjas ainult juhul, kui neil on otstarve. Oma varjundit suudavad nad anda siis, kui lugejate ja kuulajate ajju on kinnistunud selle tasase neutraali ehk keskmise kirjakeele tunnetus. Sellelt ühtlaselt neutraalilt langeb

kõnekeelend allapoole ning temast saab madalam stiilitasand. Kõnekeelendeid ei tohi kasutada suuremas osas informatiivseis ja arutlevais tekstides. (Saari 2004: 156)

1.2. VALIK EESTI KEELE REEGLEID

Eesti keeles kasutatakse väga palju vokaale. Sellest tuleneb ka tema mahe ilme. Seda soodustab ka kaashäälikute hääldamine suhteliselt lõdvalt ja lamedalt. Isegi rõhk esimesel silbil on tunduvalt nõrgem kui ungari ja soome keeles. Tugevaimad kaashäälikud on *k*, *p* ja *t*, kuid ka nendega ei kujunda eesti keel raskesti hääldatavaid ühendeid. (Saareste 2006: 52)

Meie keeles pole kunagi olnud sõna algul konsonantühendeid. Neid võib leida vaid hilisematest laenudest, mürade jäljendustest (*plaksutama*, *pragisema*) ja oma sõnadest, kust vokaal on kadunud (*praegu*, varem *paraaegu*). Nagu teisteski soome-ugri keeltes, esineb ka eesti keeles üksikkonsonantide vaheldumist ülilühikeste vokaalidega. Keeles leidub siiski tihti esinevaid pikki vokaale, diftonge, kaksikkonsonante ja *hv*, *hk*, *hl*, *hr*, *hm*, *hn*, *hj*, harvem *stm*, *stn*, *sts*, *tkm*, *ntk*, *mpl*, *rdn*, *rdm*, *ndm*, *ndn* kaashäälikuühendeid esimeses silbis ning mõned diftongid (*ai*, *ui*, *ei*) ja mitmed kahe konsonandi ühendid järgsilpides. Üsna harva esinevad nelja konsonandi ühendid. Lahtiseid kaksikkonsonante leidub üksnes peasilbi järel. (Saareste 2006: 53)

Eesti keeles leidub kaashäälikuid sõna lõpus tihedamini kui soome keeles. Rohkesti esineb lahtisi, vokaaliga lõppevaid silpe. Mahedust keeles täiendab ka see, et vokaalide ja diftongide lõpp ega algus ei ole järsk. Ka järgneva konsonandiga liituvad nad lõdvalt ja laugelt. Häälikute nõrga siirdumise poolest on eesti keel lähemal romaani ja slaavi kui germaani keeltele. (Saareste 2006: 55)

Konsonantühendi põhireegli järgi tuleb iga häälik kirjutada ühe tähega. Sellisteks sõnadeks on tuletised, kus konsonandikobar satub tüve ja liite piirile, näiteks *kristalne*, *kausjas*, *kaslane*. Paljud peavad *kond*-liitelisi sõnu liitsõnadeks, näiteks *lipkond*. Kui liide algab sama tähega, millega sõna lõpeb, jäävad kõik tähed alles. Samuti on liitsõnadega. Ükski täht ei kao ära. (Mund 2003: 40)

Suulises kõnes on sõnu, millel on samadest kirjakeele sõnadest erinev morfoloogia. Selleks on eesti keeles sageda *nud*-kesksõna *nd*-vormid, näiteks *mädand*, *söönd*, *meeldind*. Esineb ka häälikute või silpide lühenemist suulises kõnes. Nii on tekkinud näiteks *a* (*aga*), *ses* (*selles*), *pold* (*polnud*). Kasutatakse ka sõnade liitmist, näiteks *misasja*, *misnad*, *kussa*. Sellisena pole see küll kõne suulisusega seotud, kuid leidub ka kirjakeelest erinevaid tuletusvõtteid, nt *nats* (*natuke*), *õhta*, *krimka* (*kriminull*). Kõik need on tingitud kõnelemise protsessi ja kõnesituatsiooni põhimõttelistest omadustest.

(Hennoste 2000: 49–55) Kirja neid vorme tavaliselt ei panda, ainult juhul kui autor tahab sellega oma stiili rõhutada. Nad kuuluvad küll kõnekeele neutraali, kuid kirjas siiski mitteneutraalsele tasandile. Seni esitatud sõnades eelnes *nd*-le täishäälik, aga selle asemel võib olla ka kaashäälik, näiteks sõnades *pand*, *põlnd*, *polndki*. (Saari 2004: 156)

1.3. WIMBERG

Jaak Urmet (pseudonüüm Wimberg) on eesti kirjanik. Ta on sündinud 30. jaanuaril 1979. aastal Sakus. Urmet on õppinud Tallinna Pedagoogikaülikoolis eesti filoloogiat, ajalugu ja kirjandusteadust ning lõpetanud selle magistrikraadiga. Ta kuulub Eesti Kirjanduse Seltsi ja on Eesti Kirjanike Liidu liige. Hetkel on Wimberg vabakutseline kirjanik, stsenaarist ja toimetaja. (Vikipeedia: "wimberg". 17.01.2013)

Wimbergi esimene raamat „Kruogan“ ilmus 1998. aastal. Pärast seda hakkas ta kirjutama lugusid, millest sai alguse romaan „Lipamäe“ (2002). Lisaks sellele on kirjaniku tuntumad romaanid veel „Pille-Riin. Kaksikümmend üks lugu ühe tüdruku elust“ ja „Eesti naise õnn“. (Vikipeedia: "wimberg". 17.01.2013)

Tema luulet on avaldatud Meie Meeles, Sirbis, Eesti Ekspressis, Eesti Päevalehes jm. Wimbergi esimene luulekogu oli „Maaaraamat“ (2000). Aastal 2010 ilmus tervelt kaks luulekogu, „Eesti kõõkk“ ja „Wabastatud wärsid“. (Vikipeedia: "wimberg". 17.01.2013)

Wimberg on kirjutanud stsenaariumi lastesarjale „Buratino tegutseb jälle“, mille laulutekstid pärinevad tema enda luulekogust „Buratino laulud“. (Vikipeedia: "wimberg". 17.01.2013)

Oma ilukirjandusteostes kasutab Wimberg alates "Maaaraamatust" isikupärast uuenduslikku keelt. Ise ta selgitab sellise stiili teket järgmiselt: „Mäletan hästi, see oli mu kodus Lasnamäel, köögilaua taga. Lugesin ühest oma luuletusest mingit sõna, ütleme, et see oli *karpi*, ja jäin mõtlema, et see peaks olema kirjutatud pisut teisiti, ja nimelt *karppi*. Loomulikult teadsin, et *rp* on kaashäälikuühend ja selles tuleb iga täht kirjutada ühekordselt. Sel hetkel tundus mulle aga, et *karppi* on justkui jõulisem, kõlavam. Sest nii see sõna ju kõlab... Vaatasin teisi selliseid sõnu, nagu *kimpu*, *pulka*, *punt*... Aga ka *kõik*, *kook*, *heitub*, kus kaashäälikuühendit ei ole. Tundsin vajadust kirjutada kõik need teisiti, kui õigekiri lubab: *kimppu*, *pulkka*, *puntt*, *kõikk*, *kookk*, *heittub*... Hoopiski mitte loomulikud ei tundunud mulle enam *kärbsed* ja *kartulid*, niisiis kirjutasin: *kärppsed* ja *karttulad* – viimases sõnas on lõpus *i* asemel *a* sellepärast, et külas kõik nii rääkisidki. Tegin veel uuendusi: *lipp*, *rrõukk*... Pealkirjas kirjutasin *maaa*.“ (Bobõlski, Puksand 2012: 81)

Kirjanik ütleb, et tihtipeale võib reeglite järgimine olla isikupäratu ja igav, kuid igaüks võiks keelt omanäoliselt kasutada. Seda siiski ainult juhul, kui need on enne selged. (Bobõlski, Puksand 2012: 43)

Wimbergi kirjaviisi suhtutakse erinevalt. Mõnele meeldib, mõnele mitte. Lugejate arvates takistab see lugemistempot ning lugeda on raske. Tahtlikult on õigekeelsust eiratud ka varem.

Kui Wimbergilt küsiti, kas ta ei karda, et õpetab lapsi valesti, vastas ta: „Selleks on õpetajad, kes juhivad laste tähelepanu õigekirjale. Loodan, et lapsed saavad mu raamatuid lugedes aru, et kirjanik Wimberg teeb natuke vigurit. Samas on see keel nõks lähemale loomulikule foneetikale. Ma ei löhu grammatikat, kus juhtub, vaid kindla põhimõtte järgi. Kirjutan *k*, *p*, *t* kolmandavärtelistes sõnades topelt, kui need asetsevad kaashäälikuühendis, olles selles foneetiliselt esileküündiv ja ühtlasi viimane osis: *rõukku*, *karppi* ja mõni erand, nagu *kärppsed*. Loomingut tuleb kooskõlastada elutõega, mitte tingimata õigekeelsus-sõnaraamatuga. Igal kirjanikul on oma keel.“ (Vaarik 2007)

2. MATERJAL JA METOODIKA

Analüüsivad sõnad on pärit Wimbergi romaanist „Lipamäe“ ning luulekogudest „Eesti köök“ ja „Wabastatud wärsid“. Kirjakeelest erinevad vormid kirjutati tekstitöötlusprogrammi Microsoft Word ja liigitati vastavalt vigadele. Kokku leiti 1268 normkirjakeelest erinevat sõna või häälikuühendit (vaata lisa 1).

Kui ühte sõna esines mitu korda, siis seda topelt kirja ei pandud. Küll aga märgiti üles tegusõnade erinevad ajad ja pöörded ning käändsõnade erinevad käändelised vormid. Koostati alfabeetiline sõnastik, kus vigaste vormide järele kirjutati korrektne kirjakeelne vorm. Kahjuks ei olnud sinna võimalik kirjutada sõnade algvorme, sest sel juhul oleks kaduma läinud Wimbergi stiil, mis suurel määral tekib just sõnavormide muutmisel. Vigu leidub nii sõnade alguses, sees kui ka lõpus. Mõnes on isegi mitu õigekirjaviga. Mõne sõna puhul jäi ka tähendus arusaamatuks.

Kõik töös toodud näited on pärit loetud raamatutest.

3. TULEMUSED

Uuritud 1268 sõna või täheühendit (vaata lisa 1) romaanist ja kahest luulekogust liigitati vigade alusel.

1. *nd*-lõpp tegusõnades

Kirjakeeles on õige kasutada *nud*-vormi. Wimberg on kirjutanud enamiku selliseid tegusõnu *nd*-lõpuga, näiteks *meeldind*, *reageerind*, *kukkund*, *läind*,

näind. Loetud romaanis ja luuletustes leidus vaid mõni üksik õigesti kirja pandud vorm.

2. Mitmekordselt kirjutatud kaashäälikud, eksimised kaashäälikuühendi reegli vastu

Wimberg on kirjutanud häälduspäraselt ehk reegli järgi ühekordselt kirjutatavad tähed kahekordselt.

- A. Pikale kaashäälikule eelneb täishäälik, näiteks *kõikk, laottuse, vaatt, päikkesele, peekkonit.*
- B. Pikale kaashäälikule eelneb kaashäälik ehk eksimine kaashäälikuühendireegli vastu, näiteks *kärppsekene, kontte, kerkkimas, eesmärkk, tortti.*

3. Eesti tähtede asemel on kasutatud võõrtähti

Wimbergi teoses „Lipamäe“ (luules seda ei kohanud) on osades sõnades asendatud eesti tähed või täheühendid võõrtähtede või ühenditega või kirillitsa tähtedega.

- A. ü=y
Näiteks *yle, kyylikukari, tydruk, mystilise, syngel*
- B. k=c
Näiteks *cosmilisest, cosmoselaeval, cosmos*
- C. v=w
Näiteks *weel, wabariigi, wõi*
- D. s=z
Näiteks *enezel, zilma, peaz, za*
- E. hv=f
Näiteks *kift*
- F. e=э
Näiteks *leilinõiэ, ajanõiэ*

4. Võõrsõnades on täishääliku ees i asemel j

Tihti peale hääldatakse võõrsõnades esinevat *i*-tähte *j*-na, kui see eelneb täishäälikule ning ilmselt seetõttu on Wimberg kirjutanud need sõnad raamatus „Lipamäe“ (jällegi luules ei kohanud) nii: *raadjo, evolutsjoon, trjumff, meridjaan, geenjus.*

5. Kaks sõna on omavahel kokku kirjutatud (tegu pole kirjakeelse liitsõnaga)

Wimberg kasutab raamatutes sõnade liitmist. Sealjuures on mõnest sõnast kadunud ka häälik. Liidetavad sõnad on:

- 1) küsisõna ja asesõna, näiteks *kassa* (kas sa), *misnad* (mis nad), *kesse* (kes see), *kussa* (kus sa), *misasja* (mis asja);
- 2) kaks adverbi, näiteks *niiväga* (nii väga), *niihästi* (nii hästi), *niikui* (nii kui);
- 3) omadussõna ja tegusõna, näiteks *puhtakslutstud* (puhtaks lutsutud);
- 4) samad, näiteks *sellessellesselles* (selles), *õluõluõlu* (õlu).

6. **Murdelised sõnad:** *mõist* (mõistnud), *kuda* (kuidas), *pliita* (pliit), *hää* (hea), *õhta* (õhtu)

7. **Sõna alguses on i ees h:** *hiiveldus*, *hiiveldushood*

8. Hääliduspärased ingliskeelsed sõnad eestikeelses tekstis

Ingliskeelsed sõnad on kirjutatud nii, nagu neid hääldatakse: *kämmoon* (come on), *fakk* (fuck), *riil laiff* (real life), *onlaini*-toimetajad.

9. **Slängisõnad:** *värk*, *õps*, *siukke*, *viiskend*, *tegelt*

10. Rõhuliite -gi või -ki paiknemine vales kohas.

Need liited peavad paiknema alati sõna lõpus, kuid Wimberg on kirjutanud liite enne käändelõppu: *kellegil*, *kellegiga*.

11. Võõrkeelsed sõnad ja väljendid

See pole küll eksimine kirjakeele vastu, kuid siiski on Wimberg kasutanud märkimisväärselt palju ingliskeelseid sõnu ja väljendeid nii luulekogus „Wabastatud wärsid“ kui ka romaanis „Lipamäe“, näiteks *softcore*, *hardcore*, *happy end*, *rock'n'roll*, *post-it*'ile. Romaanis leidis ka saksakeelseid sõnu, näiteks *gott mit uns*.

12. Mittekeeleline täiteaine

Seda on kasutatud hääliitsuste tegemiseks: *ah*, *pst*, *mh*, *mm*, *no*.

13. **Lauselõpulised küsipartiklid**, näiteks *vä*

14. Ülakomade kasutamine

Seda kohtab ainult romaanis „Lipamäe“ ja luulekogus „Wabastatud wärsid“.

- A. Kahe sõna ühendamiseks, kokku hääldamiseks: *seal's*, *te'i*, *ajan'd* (*aja nüüd*), *m'panen* (*ma panen*), *ja's* (*ja siis*).
- B. Sõna keskel mingi tähe asemel: *a'aks* (*ajaks*), *p'rast* (*pärast*), *aja'nn'st* (*aja ennast*), *ta'ad* (*tahad*)

15. Mõttekriipsud, millele järgneb hääliitsus (Wabastatud wärsid)

Seda tuli ette ainult luulekogus „Wabastatud wärsid“: *mulle-äää*, *---nnng!*, *ou-ä*

16. **Õ-tähe asemel on number 6**, näiteks *jõid*

17. Topeltvead

Ühes sõnas on mitu õigekirjaviga: *petrooljumlamppi, weddama, arr'maz*

4. ARUTELU JA JÄRELDUSED

Wimbergi teoseid lugedes selgus, et tal on kirjutamiseks üpris omapärane stiil. Nimelt erinevad paljud sõnad normkirjakeelest ning on vigaselt kirjutatud või kõnekeelsed. Õigekirjavigu leidub *nud-lõpuga* tegusõnades, võõrsõnades, eksitakse kaashäälikuühendites, kokku- ja lahkukirjutamises ning eesti tähtede asemel kasutatakse võõrtähti ja ülakomasid või numbreid.

Sõnades *rääkind, sattund, kukkund* on tunda tugev kõnekeelsuse varjund. Suulises kõnes see ei häiri. Kirja neid vorme ka tavaliselt ei panda, ainult juhul, kui autor tahab sellega oma stiili rõhutada. Sellesse rühma on paigutatud ka mõned lühenenud tegusõnad, näiteks *pold, mõeld, mõist*. Need kuuluvad küll kõnekeele neutraali, kuid kirjas siiski mitteneutraalsele tasandile. Wimberg on seda teinud nii proosas kui ka luules ning peaaegu kõikide *nud*-vormide asemel on kasutatud *nd*-vorme. Kõikidest sõnadest kokku moodustavad need väga suure osa. (Saari 2004: 157)

Väga palju vigu leidub kaashäälikuühendites, kus teine täht on mitmekordselt kirjutatud, näiteks *välkkus, torkkavad, torttisid*. Hääldamisel võib küll tunduda, et nii ongi õige, kuid tegelikult mitte. Reegli järgi kirjutatakse kaashäälikuühendis kõik tähed ühekordselt.

Ka sõnades, kus konsonandile eelneb vokaal, kohtab topeltkirjutisi, näiteks *haukkuma, süüttame, väikkese*. Seegi on tõenäoliselt seotud hääldusega.

Nende vigade kohta ütleb Wimberg, et nii kirjutades on sõnad justkui kõlavamad ja jõulisemad (Bobõlski, Puksand 2012: 81).

Tihti peale hääldatakse kõnelemisel mõned sõnad kokku. Neiski raamatutes tuli seda ette küsi- ja asesõnade ning adverbide kokkukirjutamisel, näiteks *kesned* (kes need), *missee* (mis see), *niihästi* (nii hästi). Sealjuures on ka mõnest sõnast tähti kadunud.

Kahe sõna ühendamiseks või kokkuhääldamiseks on kasutatud ka ülakomasid, näiteks *tasume's* (tasume siis), *see'i* (see ei), *ajan'd* (aja nüüd). Sel juhul ei pea teist sõna välja hääldama ning öeldakse ainult kirjutatud täht.

Ülakomadega on Wimberg asendanud mõned tähed üksikutes sõnades, näiteks *k's*, kus ' tähistab *u-d*, või *l'ks*, kus ' on hoopis *ä*. Rohkesti puutub sellise keelega kokku MSNi ja Facebooki suhtluses.

Raamatus „Lipamäe“ on üks peatükk, kus autor näitab ülakomade ja võõrtähtede kasutamise ühe tegelase (Lohe) kõnelemisstiili või hääletooni. See annab lugejale aimu tegelaskuju olekust ja väljanägemisest ning loob parema kujutluspildi. Need sõnad olid näiteks *arr'maz* (armas), *kõhhu'täiz* (kõhutäis).

Praegusel ajal kohtab palju võõrkeelseid tsitaatsõnu või väljendeid ning seda eriti noorte keelekasutuses. Kõige enam tuleb neid inglise keelest. Eriti levivad need internetisuhtluses, kuid neid kasutatakse ka suulises kõnes. Mõnel sõnal oli raske täpset tähendust määrata. Ka Wimbergi proosas ja luules puutub sellega kokku. Lisaks ingliskeelsetele kohtab mõnd saksakeelset väljendit, nt *gott mit uns*.

Üpris palju leidus slängi, mida igapäevaelus kuuleb eelkõige suulises kõnes, aga ilmneb ka veebisuhtluses. Eriti meeldib seda kasutada noortele, kel võib-olla mõnikord kirjutades tekibki kahtlus, kas nii võib või mitte. Tegelikult pole see kirjakeeles lubatud ning tuleb ka Wimbergi teostes veaks lugeda. Tema raamatutes kohtab slängisõnu nagu näiteks *idikas*, *pentakas*, *tegelt*.

Nii luulekogudes kui ka romaanis esines murdelisi sõnu, mida kasutati pigem vanasti, kuid on leidnud tee ka tänapäeva inimeste kõnepruuki. Sellised sõnad on näiteks *eila*, *hää*, *kudas*. Wimberg ise on öelnud: „Sõna *karttulad* lõpus on *i* asemel *a* sellepärast, et külas kõik nii rääkisidki“ (Bobõlski, Puksand 2012: 81).

On väga huvitav, et loetud romaanis „Lipamäe“ asendas Wimberg mitmes sõnas eesti tähed võõrtähtede või kirillitsa tähtedega, näiteks *wabariik*, *kift*, *nõiə*. Sõna *wabariik* kirjutamine sellisel moel võib olla seotud sellega, et kunagi oligi nii õige. Seda tüüpi viga on ka luulekogu „Wabastatud wärsid“ pealkirjas, kus *v* asemel märgitud *w*. *Nõiə* viimane täht tähistab vene keeles *e*-d, kuid sõna tähendus jääb arusaamatuks nii sellel sõnal kui ka sellest tuletatud liitsõnadel.

Keelereegel ütleb selgelt, et silbi alguses kirjutatakse *j* ning silbi lõpus *i*. Wimberg eirab ka seda ning on märkinud *j* sinna, kus see hääldamisel olevat tundub. Eriti puutub sellega kokku võõrsõnades, näiteks *traditsjoon*, *trjumff*.

„Lipamäes“ leidus sõnu, kus mingitel põhjustel oli esimese tähe *i* ette veel omakorda kirjutatud *h*. Nendeks sõnadeks olid *hiiveldus*, *hiiveldushood*. Sama viga kipuvad inimesed tegema ka *igihaljas* kirjutamisel. Ilmselt sõltub see sellest, kuidas keegi hääldab.

Valesti kiputakse kõnes kasutama ja kirjutama gi- ja ki-liitega küsisõnu, näiteks *kellelegi*, *millegagi*. Ei teata, kas õige on märkida enne käändelõpp ja siis liide või vastupidi. Tegelikult on reegel väga lihtne: liide paikneb alati sõna lõpus. Ka Wimberg

kirjutab enne liite ning siis käändelõpu. Seda viga ei pruugi märgatagi, aga siiski jääb miski sealjuures häirima.

Kõigis uurimuse tarvis loetud raamatuis oli häälightsusi väljendavaid mittekeelelisi täiteaineid ja lauselõpulisid küsipartikleid, milleks olid näiteks *mm*, *pst*, *mblks*, *vä*. Igapäevaelus võib neid ka veebisuhtluses kohata, kuid normkirjakeeles pole neid siiski õige kasutada. Samas loob see lugejale parema ettekujutuse tegelastest ja nende olekust.

Lisaks võib mainida, et raamatus „Lipamäe“ oli üks peatükk, mille esimeses kahes lõigus polnud ühtki kirjavahemärki. Sealjuures olid lause keskel suured tähed.

Kõikides loetud teostes leidub sõnu, kus on nii-öelda topeltvead, näiteks *karttulapudru* (nimetav kääne), *wazztat* (vastad).

Wimbergi luule ja proosa õigekiri ei erine üksteisest palju. On vaid väikesed erinevused, kuid põhivead (*nd*-lõpp tegusõnades, eksimine konsonantide kirjutamisega, võõrtähtede kasutamine) jäävad siiski samaks. See on tõenäoliselt tingitud luulekogude ja romaani mahust. Luules ei ole võimalik kõike kasutada, sest selle sisus pole nii palju sõnu. Romanis saab samas kasutada laiemal hulgal erinevat liiki sõnu. Küll aga leidub luulekogudes rohkem häälightsusi väljendavaid tähekooslusi.

Ilmselt on õigekirja ja õigekeelsuse eiramine teatud määral aktsepteeritav. Nii Wimbergi luulekogudest „Eesti köökk“ ja „Wabastatud wärsid“ kui ka proosateosel „Lipamäe“ õhkub vabadust, mis suurel määral tuleb just keelekasutusest. See on pingevaba ning loomulik nagu suulises vestluses. Samas võib häirida liigne võõrtähtede kasutamine ja kaashäälikuühendi valesti kirjutamine, mis on harjumatu.

KOKKUVÕTE

Töö eesmärk oli uurida Wimbergi keelekasutust ning kaardistada, kuidas see normkirjakeelest erineb. Selleks loeti läbi Wimbergi proosateos „Lipamäe“ ning luulekogud „Wabastatud wärsid“ ja „Eesti köökk“, märgiti üles ja liigitati õigekirjavigadega kirjutatud sõnad ning koostati sõnastik. Sõnastiku ühes veerus asuvad Wimbergi sõnad ja teises sõnade korrektsed kirjakeelsed vasted. Kokku leiti 1268 erinevat sõna.

Uurimuse tulemusena selgus, et õigekirjavead väljenduvad *nud*-lõpulistes tegusõnades, kaashäälikuühendites, kokku- ja lahkukirjutamises, ülakomade kasutamises mõne tähe asemel, eesti tähtede asendamises võõrtähtedega, võõrkeelsete sõnade kasutuses ja nende eesti keele moodi kirjutamises, murdeliste vormide ja slängi ilmnemises ning tundmatutes täheühendites häälitsemistes. Viimastel puudub

kirjakeelne vaste. Peale nende hääliitsuste ei tulnud veel mõne sõna tähendus kontekstist välja.

Wimberg on öelnud: „Kirjaniku taotluslik õigekirjast möödavaatamine ei ole midagi uut. Seda on tehtud ja tehakse edaspidigi. Põhjuseid on erinevaid. Kes tahab sõnadega mängida, kes tahab midagi jäljendada, kes tahab midagi uut välja mõelda, kes tunneb vajadust teistmoodi teha.“ (Bobõlski, Puksand 2012: 81)

Kindlasti ei tohi kõik kirjanikud õigekirjareeglitele vastupidiselt kirjutada, sest siis ei tea lõpuks enam keegi, kuidas õige on. Kuigi keelereeglid muutuvad vastavalt inimeste keelekasutusele, peavad nad siiski jääma. Kui kirjakeel muutub liiga kunstlikuks või võõraks, võib tekkida oht, et pika aja jooksul asendatakse kõneldav keel mõne muuga.

KASUTATUD KIRJANDUS

Bobõlski Reet, Puksand Helin 2012. Koma. 5. klassi eesti keele õpik. Tallinn: Koolibri.

Kasik, Reet 2007. Sissejuhatus tekstiõpetusse. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus.

Liivaku, Uno 1999. Kirjakeel ja kirjasõna. Tallinn: Eesti Keele Sihtasutus.

Mund, Argo 2003. Kimpus omasõnade õigekirjaga. – *Oma Keel*, nr 2, lk 40–47.

Saareste, Andrus 2006. Kaunis emakeel. Tallinn: Eesti Keele Sihtasutus.

Saari, Henn 2004. Keelehääling. Tallinn: Eesti Keele Sihtasutus.

Vaarik, Kristiina 2007. Jaak Urmet säilitab mälestused luuletustes. – Sakala Online. http://wwx.sakala.ajaleht.ee/110207/esileht/5024958_1.php (16. 01.2013)

Vikipeedia Vaba entsüklopeedia: Jaak Urmet. http://et.wikipedia.org/wiki/Jaak_Urmet (17. 01.2013)

LISAD

LISA 1

WIMBERGI SÕNASTIK

A

1. a – aga
2. a'aks – ajaks
3. abbi'mehhet – abimehed
4. aedast – aiast
5. aed-vilja-supp,
6. aettud – aetud
7. agenttide – agentide
8. ah – rõhutab midagi lause alguses või on küsisõna küsilause lõpus
9. ahh! – hüüatus
10. ai-ai-aa – ai
11. aianurkka – aianurka
12. aidand – aidanud
13. aint – ainult
14. aitta – aita
15. aittab – aitab
16. aittadesse – aitadesse
17. aittamine – aitamine
18. aittas – aitas
19. aittasid – aitasid
20. ajajärkk – ajajärk
21. ajan'd – ajanud
22. ajand – ajanud
23. aja'nn'st – aja ennast
24. ajanõie – ajanõie
25. ajudebiil – ajudebiilik
26. akand – hakanud
27. akkame – hakkame
28. akutoittel – akutoitel

29. aleksandrikookk – Aleksandrikook
30. alliteratsjioon – alliteratsioon
31. altkulmupilkku – altkulmupilku
32. altt – alt
33. alustand – alustanud
34. ammulilummand – ammulilummanud
35. and – andnud
36. annan'd – anna nüüd
37. antenniaukku – antenniauku
38. anttakse – antakse
39. antti – anti
40. anttud – antud
41. anttust – antust
42. aprilliõhtane – aprilliõhtune
43. arginõie – arginõie
44. arhettüüp – arhetüüp
45. arr'maz – armas
46. arvand – arvanud
47. asume's – asume siis
48. asund – asunud
49. atrofeerund – atrofeerunud
50. aukk – auk
51. aukku – aukku
52. aukuküntud – aukuküntud
53. avanend – avanenud

B

54. beibi – laps
55. bensuvingune – bensiiavingune
56. biitt – biit
57. blp – mulksatus
58. boizz – poiss
59. boizu – poisu
60. bullshit – jams, lollus
61. bussinuka – bussinurga

C

- 62. chinese food – hiina toit
- 63. cosmilisest – kosmilisest
- 64. cosmos – kosmos
- 65. cosmoselaeval – kosmoselaeval

D

- 66. davai-äh – olgu,
- 67. degenerereerund – degenerereerunud
- 68. diivaninukale – diivaninurgale

E

- 69. eesmärkk – eesmärk
- 70. eesmärkki – eesmärki
- 71. Eesti Wabariigi – Eesti Vabariigi
- 72. Eestis-äää – Eestis
- 73. ega's – ega siis
- 74. egas – ega siis
- 75. eh – küsilause lõpul rõhutav küsisõna
- 76. eila – eile
- 77. eilane – eilne
- 78. eilase – eilse
- 79. eksind – eksinud
- 80. eksisteerind – eksisteerinud
- 81. ekz – eks
- 82. eland – elanud
- 83. elementti – elementi
- 84. elupilte – elupilte
- 85. emotsioonide – emotsioonide
- 86. enezel – enesel
- 87. ennemalt – enne
- 88. enn'st – ennast
- 89. ennustand – ennustanud
- 90. entt – ent

- 91. epiteetti – epiteeti
- 92. er tross ä –
- 93. erehiukasele – rattahoidja
- 94. esimises – esimeses
- 95. esmaba – esmaspäev
- 96. esteks – esiteks
- 97. Eurooppas – Euroopas
- 98. Eurovisjoooni – Eurovisiooni
- 99. evolutsiooniline – evolutsiooniline

F

- 100. fakk – kurat, persse
- 101. festar (rootsi k.) – pidutsemine
- 102. fucking – kuradi
- 103. funktsioon – funktsioon
- 104. füssaõps – füüsikaõpetaja
- 105. füüsilisest – füüsilisest
- 106. füüsilisus – füüsilisus

G

- 107. gaasipliit – gaasipliit
- 108. geenjus – geenius
- 109. geomeetrija – geomeetria
- 110. gott mit uns (sks) – Jumal on meiega

H

- 111. haakkrist – haakrist
- 112. haarand – haaranud
- 113. haigetsaand – haigetsaanud
- 114. hai-kai –
- 115. hakand – hakanud
- 116. happy end (ingl) – õnnelik lõpp
- 117. hapukurgipurkke – hapukurgipurke
- 118. hardcore (ingl) – räige porno
- 119. harffe – harfe

120. harjund – harjunud
121. haukkasin – haukasin
122. haukkuda – haukuda
123. haukkuma – haukuma
124. haukkumine – haukumine
125. hei-o! – hei, tere
126. heit – heitnud
127. heitta – heita
128. heittes – heites
129. heittis – heitis
130. helkkima – helkima
131. helkkis – helkis
132. helkkival – helkival
133. hiiveldus – iiveldus
134. hiiveldushood – iiveldushood
135. hirmund – hirmunud
136. hoiatand – hoiatanud
137. hommepäe – homne päev
138. hommepäed – homset päeva
139. hoolind – hoolinud
140. hooppis – hoolinud
141. hoppaa! – tegevust saatev ergutav häälightsus
142. horisont – horisont
143. huikkas – huikas
144. huikkasid – huikasad
145. hulkk – hulk
146. hulikka – hulka
147. hulkkuda – hulkuda
148. hulkkuva – hulkuva
149. hulkkuvat – hulkuvat
150. hulland – hullanud
151. hunti – hunti
152. hõikkama – hõikama
153. hõikkas – hõikas
154. hõikkasin – hõikasin

- 155. hõikkudes – hõikudes
- 156. hõikkund – hõikunud
- 157. häbenend – häbenenud
- 158. häh! – väljendab põlastust või üleolekut
- 159. hähähähäh
- 160. hää – hea
- 161. häälutus – häälightsus
- 162. hõhõhõõ –
- 163. hüütti – hüüti
- 164. hypernärvilisus – hüpernärvilisus
- 165. hysteerselt – hüsteeriliselt

I

- 166. *i have a dream* (ingl) – mul on üks unistus
- 167. idikas – idioot
- 168. idüllset – idülset, idüllilist
- 169. igatsend – igatsenud
- 170. ikke – ikka
- 171. ilastand – ilastanud
- 172. ilgitsend – ilgitsenud
- 173. ilkkuma – ilkuma
- 174. ilkkusid – ilkusid
- 175. illusjoon – illusioon
- 176. intergalaktocozmiline – intergalaktokosmiline
- 177. irmsad – hirmsad
- 178. istund – istunud
- 179. ize – ise

J

- 180. jõid – jõid
- 181. jaah – jah
- 182. jaahh – jah
- 183. jahikäikkudele – jahikäikudele
- 184. jaksand – jaksanud

185. jandamist – jändamist
186. ja's – ja siis
187. jo – ju
188. jopp- – -pptvv- – -matt (joptvõimatt) – venekeelne sõim
189. joptvõimatt – venekeelne sõim
190. juhmistund – juhmistunud
191. juhtund – juhtunud
192. julend – julgenud
193. julgend – julgenud
194. julgendki – julgenudki
195. julmalasta – täiega
196. julttunumate, – jultunumate
197. jutukezet – jutukesed
198. juureld – juurelnud
199. juuretuliija – juurdetuliija
200. juure – juurde
201. jõland – sõnast *jõle*
202. jõlkkund – jõlkunud
203. jäetakse – jäetakse
204. jäettud – jäetud
205. jäh – jah
206. jälkk – jälk
207. jälkki (missuguseid?) – jälki
208. järand – jaranud
209. järkku – järku
210. jäänd – jäänud
211. jäättist – jäätist
212. jõlli'tan – jõllitan

K

213. kaaband – kaabanud
214. kaalund – kaalunud
215. kaanind – kaaninud
216. kadund – kadunud
217. kaerahelbepudru – kaerahelbepuder

218. kaettab – kaetab
219. kaettud – kaetud
220. kah – ka
221. kahanend – kahanenud
222. kakskend – kakskümmend
223. kalkkari – kalkari
224. kalland – kalkanud
225. kalmuaedas – kalmuaias
226. kalpst – kalpsti
227. kannatand – kannatanud
228. kantti – kanti
229. kanttud – kantud
230. kaotand – kaotanud
231. kaottada – kaotada
232. kaottades – kaotades
233. kaottas – kaotas
234. kaottasid – kaotasid
235. kaottati – kaotati
236. kaottus – kaotus
237. kaottuse – kaotuse
238. karastund – karastunud
239. kardula – kartuli
240. karjund – karjunud
241. karppi – karpi
242. karraz'tuz – karastus
243. kartta – karta
244. karttul – kartul
245. karttulahoidla – kartulihoidla
246. karttulaid -kartuleid
247. karttulakott – kartulikott
248. karttulapudru – kartulipuder
249. karttulasalat – kartulisalad
250. karttulavagude – kartulivagude
251. kassa – kas sa
252. kassa's – kas sa siis

253. kasutand – kasutanud
254. kasvand – kasvanud
255. katazmoglaator – arusaamatu tähendus
256. katsetand – katsetanud
257. kaugenend – kaugenenu
258. kauniz – kaunis
259. kaunit – kaunid
260. kaupp- kaup
261. kauppa – kaup
262. kedagist – kedagi
263. keedukarttulatele – keedukartulitele
264. keelemoottor – keelemootor
265. keerand – keeranud
266. keerdkäikkudesse – keerdkäikudesse
267. keetta – keeta
268. kehka – kehaline kasvatus
269. kehkaõps – kehalise kasvatusõpetaja
270. kellegiga – kellegagi
271. kellegil – kellelgi
272. kellele's – kellele siis
273. keravälkku – keravälku
274. kerkkimas – kerkimas
275. kerkkis – kerkis
276. kerkkisid – kerkisid
277. kerkkisime – kerkisime
278. kesned – kes need
279. kesse – kes see
280. kesse's – kes see siis
281. kettaheittes – kettaheites
282. kift – kihvt
283. kihutand – kihutanud
284. kiige- ja kandleõhtad – kiige- ja kandleõhtud
285. kiikk – kiik
286. kiikktoolis – kiiktoolis
287. kiikkusin – kiikusin

288. kiituseks – kiituseks
289. kilkkas – kilkas
290. kilkkasin – kilkasin
291. kilkked – kilked
292. kiltti – kilomeetrit
293. kinkk – kink
294. kinkkida – kinkida
295. kinkkija – kinkja
296. kinkkisin – kinkisin
297. kinkkivad – kingivad
298. kirssade – kirsade
299. kiskund – kiskunud
300. kiusand – kiusanud
301. klammerdund – klammerdunud
302. klient – klient
303. klk – kolksatus
304. klonghsatuse – longsatuse
305. kodu jõudes – koju jõudes
306. kodukas – koduleht
307. koguniste – kogunisti
308. kohmetund – kohmetunud
309. kohviautomaatt – kohviautomaat
310. kohvipurkk – kohvipurk
311. koland – kolanud
312. kolkkas – kolkas
313. kolmaba – kolmapäev
314. komppisid – kompisid
315. kompvekka – kompvek
316. konstruktsioonjdesse – konstruktsioonidesse
317. konsultatsioonid – konsultatsioonid
318. kontte – konte
319. konttide – kontide
320. konttorites – kontorites
321. konttoriviisakusele – kontoriviisakusele
322. koolend – koolnud, surnud

323. koolutand – koolutanud
324. koondand – koondanud
325. koorind – koorinud
326. kopitand – kopitanud
327. kopsind – kopsinud
328. koputand – koputanud
329. korraldand – korraldanud
330. kortterit – korterit
331. kos – kus
332. kostund – kostunud
333. koukkis – koukis
334. kraband – krabanud
335. kramppunult – krampunult
336. krempeel – krempeel
337. krigistand – krigistanud
338. krimkadega – kriminaalromaanidega
339. krrt – kurat
340. krõp – krõbisema
341. krätsutasin – kägardasin
342. k's – kus
343. kuda – kuidas
344. kudagi – kuidagi
345. kudalaz – kuidas
346. kudas – kuidas
347. kudda – kuidas
348. kuit – kuid
349. kuivand – kuivanud
350. kujutelin – kujutlesin
351. kukkund – kukkunud
352. kule – kuule
353. kulistand – kulistanud
354. kulminatsjoonihetke – kulminatsioonihetke
355. kulppi – kulpi
356. kulund – kulunud
357. kurkkidest – kurkidest

358. kurkku – kurku
359. kurr! – kassi häälightsus
360. kurttis – kurtis
361. kurvastand – kurvastanud
362. kussa – kus sa
363. kussas – kus sa siis
364. kusse – kus see
365. kustund – kustunud
366. kutsund – kutsund
367. kuulatand – kuulanud
368. kuuled-ä – kuuled
369. kuulen'd – kuule nüüd
370. kõblada – kõblata
371. kõhetsen – kahetsen
372. kõikk – kõik
373. kõikke – kõike
374. kõikkehõlmava – kõikehõlmava
375. kõikkenägeva – kõikenägeva
376. kõikketeadja – kõiketeadja
377. kõikki – kõiki
378. kõikkide – kõikide
379. kõikkidest – kõikidest
380. kõikkmõeldavate – kõikmõeldavate
381. kõikksugu – kõiksugu
382. kõikkuda – kõikuda
383. kõikkumata – kõikumata
384. kõikkund – kõikunud
385. kõikse – kõige
386. kõiksepealt – kõigepealt
387. kõmahtas – kõmatas
388. kõmistand – kõmistanud
389. kõmppida – kõmpida
390. kõmppimist – kõmpimist
391. kõndind – kõndinud
392. kõrgevõitu – kõrgevõitu

393. käikk – käik
394. käikku – käiku
395. käind – käinud
396. käittu – käitu
397. käittumise – käitumise
398. käittumisviis – käitumisviis
399. kakra – kägarasse
400. kämmoon (ingl *come on*) – ole nüüd, tule nüüd
401. kärbatand – kärbatanud
402. kärkkis – kärkis
403. kärkkivad – kärgivad
404. kärppse – kärbse
405. kärppsed – kärbsed
406. kärppseid – kärbseid
407. kärppsekene – kärbsekene
408. kärppsepiitsa – kärbsepiitsa
409. kärppseseene – kärbseseene
410. käsen – käsin
411. kääppal – kääpal
412. käärind – käärinud
413. köettud – köetud
414. köhhu'täiz – kõhutäis
415. köökk – köök
416. köökki (kuhu?) – kööki
417. külmavõittu – külmavõitu
418. kümpsid – kümnekroonised
419. künkkam – künklikum
420. küz'zin – küsin
421. küünlaleekk – küünlaleek
422. küüslaukku – küüslauk
423. kyla – küla
424. kylla – külla
425. kylmus – külmus
426. kysis – küsis
427. kyylikukari – küülikukari

L

- 428. l'ks – läks
- 429. l'xid – läksid
- 430. laekur – laekur
- 431. laekkus – laekus
- 432. laestvõetud – laestvõetud
- 433. lagund – lagunened
- 434. lahkund – lahkunud
- 435. laikk – laik
- 436. laipp – laip
- 437. lal-lal-laa – laulma
- 438. langend – langened
- 439. laottab – laotab
- 440. laottus – laotus
- 441. laottuse – laotuse
- 442. laottuses – laotuses
- 443. laottust – laotust
- 444. laskund – laskunud
- 445. last – lasknud
- 446. laubaomikune – laupäevahommikune
- 447. lauluhealta
- 448. lausund – lausunud
- 449. lautta – lauta
- 450. lautasid – lautasid
- 451. lauttu – lautu
- 452. lavakasse – lavakunstikooli
- 453. lavka – lava
- 454. lebra – lehk
- 455. leekk – leek
- 456. leevakoti – leivakoti
- 457. lehvitand – lehvitanud
- 458. leid – leidnud
- 459. leilinõia – arusaamatu tähendus
- 460. leittagu – leitagu

461. leitti – leiti
462. leittud – leitud
463. lennand – lennanud
464. levind – levinud
465. liikkus – liikus
466. liikund – liikunud
467. linnusessa – lindu
468. loettud – loetud
469. loittev – loitev
470. lomppis – lombis
471. lonkkind – lonkinud
472. lonttis – lontis
473. looduseteadus – loodusteadus
474. looppimist – loopimist
475. loteriivõittude – loteriivõitude
476. lugend – lugenud
477. luikke – luike
478. luittund – luitunud
479. lõbutsend – lõbutsenud
480. lõikk – lõik
481. lõikkama – lõikama
482. lõikkamata – lõikamata
483. lõikkan – lõikan
484. lõikkas – lõikas
485. lõikkate – lõikate
486. lõikkava – lõikava
487. lõikkega – lõikega
488. lõikkelaud – lõikelaud
489. lõikkas – lõikes
490. lõikkuspidu – lõikuspidu
491. lõpetand – lõpetanud
492. lõpku – lõppegu
493. lõppend – lõppenud
494. läen – lähen
495. lauba – laupäev

- 496. lägz – läks
- 497. läikkima – läikima
- 498. läikkimas – läikimas
- 499. läind – läinud
- 500. läindki – läinudki
- 501. lämme's – lähme siis
- 502. läpatand – läpatanud
- 503. löönd – löönud
- 504. lükand – lükanud
- 505. lürp – sõnast lürpima

M

- 506. ma's – ma siis
- 507. maetti – maeti
- 508. maettud – maetud
- 509. magand – maganud
- 510. mahajäetus – mahajäetus
- 511. mahapõlend – mahapõlenud
- 512. maitsend – maitsenud
- 513. mandund – mandunud
- 514. manjak – maniakk
- 515. manttel – mantel
- 516. mataõps – matemaatikaõpetaja
- 517. mblks – mulksatus
- 518. meeldib-äää – meeldib
- 519. meeldind – meeldinud
- 520. meelez – meeles
- 521. meenund – meenunud
- 522. melankoolseks – melanhoolseks
- 523. meridjaani – meridiaani
- 524. mes – mis
- 525. metafüüsikale – metafüüsikale
- 526. mh – väljendab küsimust, pahurat reageerimist millelegi
- 527. mhühüh – ja
- 528. mida's – mida siis

- 529. milla – millal
- 530. millagi – millalgi
- 531. minap – mina
- 532. mine's – mine siis
- 533. minetand – minetanud
- 534. mintti – minutit
- 535. misasja – mis asja
- 536. misma – mis ma
- 537. misnad – mis nad
- 538. missa – mis sa
- 539. missa's – mis sa siis
- 540. misse – mis see
- 541. misuke – milline
- 542. mizze – mis see
- 543. miukke – milline
- 544. mm – maitsev toidu kohta
- 545. mnjaa – jaa
- 546. mobla – mobiiltelefon
- 547. moblasse – mobiiltelefoni
- 548. molumentt – monument
- 549. monument – monument
- 550. mootoreid – mootoreid
- 551. mootorsaag – mootorsaag
- 552. m'panen – ma panen
- 553. mudu – muidu
- 554. muga – minuga
- 555. muh muh – tähenduseta häälightsus
- 556. muidugist – muidugi
- 557. mul's – mul siis
- 558. mulle-äää – mulle
- 559. multt – minult
- 560. murtti – murti
- 561. murulaukku – murulauku
- 562. mus – minus
- 563. musa – muusika

564. mussi – muusikat
565. muudku – muudkui
566. muutta – muuta
567. muuttub – muutub
568. muutund – muutunud
569. mõeld – mõelnud
570. mõiganud – mõiganud
571. mõist – mõistnud
572. mõjustatud – mõjutatud
573. mõlkkis – mõlkis
574. mõnekauppa – mõnekaupa
575. mõnikend – mõnikümmend
576. mõnna – mõnus
577. mõttenõrkkus – mõttenõrkus
578. mõõkk – mõök
579. mõõttudest – mõõtudest
580. mädand – mädanenud
581. mäkra-äh – mäkra
582. mängind – mänginud
583. märgand – märganud
584. märkk – märk
585. märkkad – märkad
586. märkkamagi – märkamagi
587. märkkamata – märkamata
588. märkkamatult – märkamatul
589. märkkan – märkan
590. märkkas – märkas
591. märkkasid – märkasid
592. märkkavatki – märkavatki
593. märkki – märki laskma
594. märkkis – märkis
595. märkksõnad – märksõnad
596. märkku – märku
597. mässles – mäsles
598. määmää – määgima, lamba häälightsus

- 599. määrdund – määrdunud
- 600. möizta – mõista
- 601. möizta'tuzze – mõistatusse
- 602. mölkkuma – mõlkuma
- 603. möödund – möödunud
- 604. müksand – müksanud
- 605. müristand – müristanud
- 606. mürkk – mürk
- 607. mürkki (mida?) – mürki
- 608. mürtsutand – mürtsutanud
- 609. mystilise – müstilise

N

- 610. Napoleonikookk – Napoleoni kook
- 611. natike – natuke
- 612. natikese – natukene
- 613. nats – natuke
- 614. n'd – nüüd
- 615. neeland – neelanud
- 616. neet – need
- 617. nelkki (mida) – nelki
- 618. nigu – nagu
- 619. nigunii – nagunii
- 620. niihästi – nii hästi
- 621. nii-ii – nii
- 622. niikui – nii kui
- 623. niimodi – niimoodi
- 624. niittis – niitis
- 625. niiväga – nii väga
- 626. nks – nõksatus
- 627. ---nnng! – tähenduseta häälightsus
- 628. no – paikneb teatava sõna ees või lause alguses ja aitab esile tuua öeldava tundetooni
- 629. nokitsend – nokitsenud
- 630. nokkind – nokkinud

- 631. nottind – nottinud
- 632. nukuteatter – nukuteater
- 633. nurkka – nurka
- 634. nurkkades – nurkades
- 635. nusarasse – nutsakusse
- 636. nõiə – arusaamatu tähendus
- 637. nõrkka – nõrka
- 638. näidand – näidanud
- 639. näind – näinud
- 640. näind-äh – näinud
- 641. näitta – näita
- 642. näittab – näitab
- 643. näittame – näitame
- 644. näittasid – näitasid
- 645. näittasin – näitasin
- 646. näitteks – näiteks
- 647. nämm – maitsev
- 648. näm-näm-näm,
- 649. nää – näe
- 650. nüüd's – nüüd siis
- 651. nüüt – nüüd

O

- 652. oeeh – ohe, ohkama
- 653. ohand – ohanud
- 654. okey – okei
- 655. old – olnud
- 656. ole's – ole siis
- 657. olet – oled
- 658. olnut – olnud
- 659. omiku – hommikul
- 660. on's – on siis
- 661. onlaini-toimetajad – *online*'i toimetajad
- 662. oopjumiks – oopiumiks
- 663. oottab – ootab

- 664. oottama – ootama
- 665. oottamas – ootamas
- 666. oottavad – ootavad
- 667. oottel – ootel
- 668. operatsjoo – operatsioon
- 669. orgunnima – organiseerima
- 670. osand – osanud
- 671. otsegu – otsekui
- 672. ou-ä – kuule
- 673. o-ye! – rõõmuhüüatus

P

- 674. p'rast – pärast
- 675. pagupaikkades – paguluspaikkades
- 676. paikka – paika
- 677. paikku – paiku
- 678. paittada – paitada
- 679. paittasin – paitasin
- 680. pajatand – pajatanud
- 681. paljutõotaval – paljutõotaval
- 682. palkkasime – palkasime
- 683. palkkide – palkide
- 684. palkku – palku
- 685. palund -palunud
- 686. pand – pannud
- 687. pangaoperatsioonid – pangaoperatsioonid
- 688. pankka – pank
- 689. pantter – panter
- 690. pantti – panti
- 691. paottas – paotas
- 692. paottasin – paotasin
- 693. paottusid – paotusid
- 694. pappkarppi – pappkarpi
- 695. paranend – paranenud
- 696. parkkisime – parkisime

697. parkkund – parkunud
698. passind – passinud
699. paukkudes – paukudes
700. paukkumist – paukumist
701. paukkus – paukus
702. paukkusid – paukusid
703. peagu – peaaegu
704. peakortter – peakorter
705. pealevõtukaga
706. peasesid – pääsesid
707. peaz – peas
708. peattub – peatusid
709. peattudes – peatudes
710. peattund – peatunud
711. peattusid – peatusid
712. peattusime – peatusime
713. peekkonit – peekonit
714. peeta – peete
715. peittis – peitis
716. peittub – peitub
717. peittuda – peituda
718. peittusin – peitusin
719. pekseti – peksti
720. peksiwad – peksid
721. pensjonilisa – pensionilisa
722. pentakas – viiekroonine
723. perseperseperse – perse
724. pervarjuut – perverdist juut
725. perverdi – pervert
726. petrooljumlamppi – petrooleumlampi
727. pidand – pidanud
728. pidu-uu – pidu
729. piisand – piisanud
730. pildunud – pildunud
731. pilgand – pilganud

732. pilkk – pilk
733. pilkkamise – pilkamise
734. pilkke – pilke
735. pilkku – pilku
736. pilkkusidki – pilkusidki
737. pilkkutõmbavalt – pilkutõmbavalt
738. pilland – pillanud
739. piltt – pilt
740. piltte – pilte
741. piltti – pilti
742. pilttide – piltide
743. PIN – lühend ingl *Personal Identification Number* – Isiklik tuvastamisnumber
744. pinng! – kõlksatus, vihin
745. plaatte – plaate
746. platseerund – platseerunud
747. pleekind – pleekinud
748. pleekkinud – pleekinud
749. plekid – maksad kinni
750. pliida – pliit
751. pliidapuude – pliidipuude
752. pliidavarda – pliidivarda
753. plinkkis – plinkis
754. pluuset – pluusi
755. pläkimaalingud – arusaamatu tähendus
756. pläkkarite – arusaamatu tähendus
757. poeportu – arusaamatu tähendus
758. poettas – poetas
759. poettavad – poetavad
760. poikott – boikott
761. poisikesetemppe – poisikesetempe
762. pold – polnud
763. polndki – polnudki
764. poltte – polte
765. polygoonil – polügoonil
766. pomisend – pomisenud

767. pornoteatter – pornoteater
768. positsjoon – positsioon
769. posteljon – postiljon
770. post-it'ile – märkmepaberile
771. potentsjaalselt – potentsiaalselt
772. praadind – praadinud
773. praegast – praegu
774. praegust – praegu
775. praekarttulat – praekartulit
776. pretensjoonikas – pretensioonikas
777. printsipjaalne – printsipiaalne
778. professjonaalsus – professionaalsus
779. prr – külmatunnet, vastikust väljendav häälightsus
780. prõmmind – prõmmunud
781. präägu – praegu
782. psp – arusaamatu tähendus
783. pst – vaikimisele manitsev häälightsus
784. pugend – pugenu
785. puhastand – puhastanud
786. puhkind – puhkinud
787. puhtakslutstud – puhtakslutsutud
788. puhund – puhunud
789. puittu (millesse?) – puitu
790. pulkkadega – pulkadega
791. pulstund – pulstunud
792. pumppab – pumpab
793. pumppamas – pumpamas
794. punataudinõia – arusaamatu tähendus
795. pundund – pundunud
796. punsund – punsunud
797. purkkides – purkides
798. purkkipanemiseks – purkpanemiseks
799. puudutand – puudutanud
800. puukkene – puukene
801. puuttudes – puutudes

- 802. põgenend – põgenenud
- 803. põikkab – põikab
- 804. põikkitriip – põikitriip
- 805. põlend – põlenud
- 806. põletand – põletanud
- 807. põlnd – polnud
- 808. põrss – põrsas
- 809. päikkene – päikene
- 810. päikkesehägulistest – päikesehägulisest
- 811. päikkesehägune – päikesehägune
- 812. päikkesekella – päikesekella
- 813. päikkesekiir – päikesekiir
- 814. päikkesekillu – päikesekillu
- 815. päikkesele – päikesele
- 816. päikkeseest – päikesest
- 817. päikkesevalguse – päikesevalguse
- 818. päikkeest – päikesest
- 819. päiksene – päikseline
- 820. päiksepaisteline – päikesepaisteline
- 821. päivil – päevil
- 822. pärastlõunapäikesel – pärastlõunapäikesel
- 823. pässakad – paroolid
- 824. päalik – pealik
- 825. päält – pealt
- 826. pääsend – pääsenud
- 827. pääva – päeva
- 828. põettud – põetud
- 829. pühabaõhtune – pühapäevaõhtune
- 830. püssipaukk – püssipauk
- 831. püstitriipp – püstitriip

R

- 832. raadjo – raadio
- 833. raadjoaparaadi – raadioaparaadi
- 834. raadjopatareisid – raadiopatareisid
- 835. raagatand – raagatanud

836. raband – rabanud
837. rabarbrikissell – rabarberikissell
838. rabarbrikook – rabarberikook
839. radika – radiaatori
840. raeka – raekoja
841. rahunend – rahunenud
842. rahustand – rahustanud
843. raippelisi – raipelisi
844. rapsind – rapsinud
845. ratsjonaliseerida – ratsionaliseerida
846. raukk – rauk
847. reageerind – reageerinud
848. reaktsiooniline – reaktsiooniline
849. reisida-ää – reisida
850. reportterid – reporterid
851. resti-äh – resti
852. revolutsioonilises – revolutsioonilises
853. riigiraadjo – riigiraadio
854. riikk – riik
855. riil laiff – Inglise k. *real life* – tõeline elu
856. riisund – riisunud
857. ringkäikku – ringkäiku
858. *rock'n'roll* – rokkmuusika
859. rohtund – rohtunud
860. ronind – roninud
861. ronkki (keda?) – ronki
862. roogasi – roogasid
863. roostetand – roostetanud
864. ---rrhhh – arusaamatu häälightsus
865. rrr! – urisemise häälightsus
866. rrraisk – raisk
867. rsk – raisk
868. rts – arusaamatu häälightsus
869. rõemus – rõõmus
870. rõukku – rõuku

- 871. rännand – rännanud
- 872. rääkind – rääkinud
- 873. rääkkida – rääkida
- 874. rääkkimata – rääkimata
- 875. rääkkis – rääkis
- 876. rääkkivad – rääkivad
- 877. rügand – rüganud
- 878. rüüppaksime – rüüppaksime
- 879. rüüttel – rüütel
- 880. ryystajad – rüüstajad

S

- 881. sa's – sa siis
- 882. saabund – saabunud
- 883. saand – saanud
- 884. saappaid – saapaid
- 885. saattanal – saatanal
- 886. saattejuht – saatejuht
- 887. sadand – sadanud
- 888. saettud – saetud
- 889. salkk – salk
- 890. sattund – sattunud
- 891. seal's – seal siis
- 892. seattud – seatud
- 893. sedapsi – sedasi
- 894. sedasortti – sedasorti
- 895. see'i – see ei
- 896. see's – see siis
- 897. seeseesee – see
- 898. seletand – seletanud
- 899. selgind – selginenud
- 900. selgis – selgines
- 901. sellesinatse – sellesamuse
- 902. sellessellesselles – selles
- 903. sentte – sente

904. seottud – seotud
905. ses – selles
906. siginend – siginenud
907. sihkat-sahkat
908. sihtmärkki (mida?) – sihtmärki
909. sihutand – sihitanud
910. siirdund – siirdunud
911. siit-säält – siit-sealt
912. siitt – siit
913. silkkasin – silkasin
914. silkke – silke
915. silkkude – silkude
916. siltt – silt
917. sinkki (mida?) – sinki
918. sinnapaikka – sinnapaika
919. sipsip – siputama, tasahaaval puistama
920. sipelgaste – sipelgate
921. siputand – siputanud
922. sisisend – sisisenud
923. sitaharkki (mida?) – sitaharki
924. sittund – sittunud
925. situatsjoon – situatsioon
926. siudund – sidunud
927. siukke – selline
928. siukkse – sellise
929. siukse – sellise
930. siuksed – sellised
931. siukseid – selliseid
932. siukseks – selliseks
933. siuttud – seotud
934. solvund – solvunud
935. sobitund – sobitunud
936. softcore – kerge pornograafia
937. solkk – solk
938. sompp – somp

939. soojenend – soojenenud
940. sookärppsete – sookärbeste
941. soovind – soovinud
942. sorkkides – sorkides
943. sorti – sorti
944. sotsjalismiajal – sotsialismiajal
945. sotsjalistliku – sotsialistliku
946. spetsjalistide – spetsialistide
947. spjoon – spioon
948. spordikommentaatorid – spordikommentaatorid
949. struktuuride – struktuuride
950. suga – sinuga
951. suikkund – suikunud
952. sul's – sul siis
953. suller – suli
954. sumbund – sumbunud
955. supitilkk – supitilk
956. surkkasingi – surkisingi
957. sust – sinust
958. sutike – natuke
959. sutikese – natukene
960. suunurkki (mida?) – suunurki
961. Suur Vankker – Suur Vanker
962. sõideld – sõidelnud
963. sõitta – sõita
964. sõittes – sõites
965. sõittis – sõitis
966. sõjakäikku – sõjakäiku
967. sõkkund – sõtkunud
968. sõlttub – sõltub
969. säilind – säilinud
970. säilumine – säilimine
971. sättind – sättinud
972. sääl – seal
973. sääsevõrkk – sääsevõrk

974. söandand – söandanud
975. söestund – söestunud
976. sööbind – sööbinud
977. söökk – söök
978. söönd – söönud
979. süia – süüa
980. sültti – sülti
981. sültti-karttulat – sülti-kartulit
982. sündind – sündinud
983. süüttame – süütame
984. sydames – südames
985. sygispäev – sügispäev
986. sygispäeval – sügispäeval
987. sylge – sülge
988. synge – sünge
989. syngel – süngel
990. synteesiprotsess – sünteesiprotsess

Š

991. šampapudelite – šampusepudelite

Z

992. za – sa
993. zee – see
994. zei'zap – seisab
995. ziiz – siis
996. zilma – silma
997. zinnult – sinult
998. zzzz... – sisisema
999. zu – su, sinu
1000. zull – sul
1001. zöön – söön
1002. žilgukarppi – silgukarpi
1003. žittugu – sittugu
1004. žu – su, sinu

T

- 1005. ta's – ta siis
- 1006. ta'ad – tahad
- 1007. taband – tabanud
- 1008. taevakuppelt – taevakuplit
- 1009. tagaaedas – tagaaias
- 1010. tagurdand – tagurdanud
- 1011. tagusiwad – tagusid
- 1012. taht – tahtnud
- 1013. taibandki – tahtnudki
- 1014. taippad – taipad
- 1015. taippama – taipama
- 1016. taippas – taipas
- 1017. taippasin – taipasin
- 1018. takistand – takistanud
- 1019. taldrekud – taldrikud
- 1020. talitand – talitanud
- 1021. talt – temalt
- 1022. talveõhta – talveõhtu
- 1023. tamppida – tampida
- 1024. tamppind – tampinud
- 1025. tankkind – tankinud
- 1026. tarkk – tark
- 1027. tarkkus – tarkus
- 1028. tarkkusi – tarkusi
- 1029. tast – temast
- 1030. tattuud – tätoveeringud
- 1031. tawwaline – tavaline
- 1032. te'i – te ei
- 1033. teand – teadnud
- 1034. teattagi – teatagi
- 1035. teattas – teatas
- 1036. teattavad – teatavad
- 1037. teatteid – teateid

- 1038. teatud – teatud
- 1039. teesed – teised
- 1040. tegelt – tegelikult
- 1041. teind – teinud
- 1042. teisiba – teisipäev
- 1043. tekitand – tekitanud
- 1044. tekkind – tekkinud
- 1045. temppa – tempu (mida?)
- 1046. temppudele – tempudele
- 1047. teotta – teota
- 1048. teraz – teras
- 1049. teritund – teritunud
- 1050. tharkk – tark
- 1051. tibens – tibi
- 1052. tikerberimarju – tikrimarju
- 1053. tindiprintteri – tindiprinteri
- 1054. tippmarkk – tippmark
- 1055. tjah – et jah
- 1056. tjahh – et jah
- 1057. tks – toksatus
- 1058. toettada – toetada
- 1059. toettan – toetan
- 1060. toettas – toetas
- 1061. toettus – toetus
- 1062. toettusid – toetusid
- 1063. tohtind – tohtinud
- 1064. toikkaga – toikaga
- 1065. toikkata – toikata
- 1066. toitt – toit
- 1067. toittu – toitu
- 1068. toittuvad – toituvad
- 1069. tolknemas – tolknemas
- 1070. tolkkku – tolku
- 1071. tompp – tomp
- 1072. toomingaste – toomingate

1073. toond – toonud
1074. toomas (mida tegemas?) – toomas
1075. torgand – torganud
1076. torkkasin – torckasin
1077. torckavad – torckavad
1078. torckima – torckima
1079. tormimõõttu – tormimõõtu
1080. tortti – torti
1081. torttisid – tortisid
1082. traatt – traat
1083. traditsioon – traditsioon
1084. triiksärgiga – triiksärgiga
1085. trjumff – triumff
1086. tseremoonjat – tseremooniat
1087. tsipa – veidi
1088. tsiuh-tsiuh,
1089. tsolks – tilkuma
1090. tšeburekk – liha taignas, meenutab pelmeeni
1091. tuhhi – tuhandet
1092. tuikkudes – tuikudes
1093. tuld – tulnud
1094. tulemaie – tulema
1095. tulnd – tulnud
1096. tund – tundnud
1097. tundund – tundunud
1098. tunnikesta – tunnikese
1099. tunnud tundnud
1100. tursund – tursunud
1101. tõmbund – tõmbunud
1102. tõottas – tõotas
1103. tõukasiwad – tõukasid
1104. tõukk – tõuk
1105. tõusend – tõusnud
1106. tõuttaksite – tõotaksite
1107. tähhen'dam'miz'zõna – tähendamissõna

- 1108. täitsa – täiesti
- 1109. täitta – täita
- 1110. täittis – täitis
- 1111. täittumist – täitumist
- 1112. tõmpp – tõmp
- 1113. tööpäe – tööpäev
- 1114. tööstuskauppade – tööstuskaupade
- 1115. tööttasid – töötasid
- 1116. tühjavõittu – tühjavõitu
- 1117. tüüpp – tüüp
- 1118. tydruk – tüdruk
- 1119. tytr – tütar

U

- 1120. unekas – unine olemine
- 1121. unenäosürr
- 1122. unistand – unistanud
- 1123. unustand – unustanud
- 1124. urisend – urisenud
- 1125. urkkasse – urkasse
- 1126. uurind – uurinud
- 1127. uutt – uut

V, W

- 1128. vaadand – vaadanud
- 1129. vaatt – vaata
- 1130. vaatta – vaata
- 1131. vaattab – vaatab
- 1132. vaattad – vaatad
- 1133. vaattama – vaatama
- 1134. vaattamise – vaatamise
- 1135. vaattus – vaatus
- 1136. wahtind – vahtinud
- 1137. vaikkides – vaikides

- 1138. waikkides – vaikides
- 1139. vaikkimas – vaikimas
- 1140. waikkind – vaikinud
- 1141. vaikkis – vaikis
- 1142. vaikkisime – vaikusime
- 1143. vaikkus – vaikus
- 1144. vaikkusesse – vaikusesse
- 1145. vaikkust – vaikust
- 1146. vaippadega – vaipadega
- 1147. vaitt – vait
- 1148. vajund – vajunud
- 1149. valand – valanud
- 1150. valitsend – valitsenud
- 1151. wallezti – valesti
- 1152. vallutand – vallutanud
- 1153. valmind – valminud
- 1154. valvepositsjoonideni – valvepositsioonideni
- 1155. vaoshoittud – vaoshoitud
- 1156. varastand – varastanud
- 1157. varjand – varjanud
- 1158. vasta – vastu
- 1159. vastand – vastanud
- 1160. wastand – vastanud
- 1161. wazztat – vastad
- 1162. vat – vot
- 1163. weddama – vedama
- 1164. vedelda – vedeleda
- 1165. vedeldund – vedelenud
- 1166. weel – veel
- 1167. veeremaie – veerema
- 1168. veerend – veerenud
- 1169. wee-upputuse – veeuputuse
- 1170. veidikese – veidi
- 1171. vemppu – vempu
- 1172. wett – vett

1173. vettind – vettinud
1174. vibutand – vibutanud
1175. viiskend – viiskümmend
1176. viitsind – viitsinud
1177. Vikerraadjo – Vikerraadio
1178. Vilkkumine – vilkumine
1179. Vilkkus – vilkus
1180. Viimseba – viimsema
1181. Virkkust – virkust
1182. virrvarr – segadus, virrvarr
1183. visand – visanud
1184. viuksund – viuksunud
1185. volttides – voltides
1186. vormund – vorminud
1187. vorppe – vorpe
1188. vudind – vudinud
1189. vuhistand – vuhistanud
1190. vusshh! – vihisema
1191. võeh – väljendab üllatust, pahameelt, kurtmist, küsimust; või
1192. võetta – võeta
1193. võetti – võeti
1194. võettud – võetud
1195. võidleibu – võileibu
1196. võidund – võidunud
1197. võikkad – võikad
1198. võikkaid – võikaid
1199. võikkalt – võikalt
1200. võin's – võin siis
1201. võitta – võita
1202. võittu – võitu
1203. võnkkuda – võnkuda
1204. võpatand – võpatanud
1205. võrkku – võrku
1206. võssakasvand – võssakasvanud
1207. võta's – võta siis

1208. võtam's – võtame siis
1209. võtmed-ä – võtmed
1210. vä – või
1211. väettas – väetas
1212. väikkese – väikese
1213. väikkese – väikesed
1214. väikeses – väikeses
1215. väikkeze – väikese
1216. väljamaa – välismaa
1217. väljaõppind – väljaõppinud
1218. välkkiire – välkkiire
1219. välkku – välku
1220. välkkus – välkus
1221. välttas – vältas
1222. vältte – vältte
1223. välttel – vältel
1224. vänttasin – väntasin
1225. värkk – värk
1226. värssesse – värssidesse
1227. väsind – väsinud
1228. väärind – väärinud
1229. wõi – või

Õ

1230. õgind – õginud
1231. õhand – õhanud
1232. õhta – õhtu
1233. õhtases – õhtuses
1234. õhtatundidel – õhtutundidel
1235. õhtusöökk – õhtusöök
1236. õieti – siin tähenduses õigesti
1237. õlli – õlut
1238. õluõluõluõlu – õlu
1239. õnneses – õnne sees
1240. õps – õpetaja

1241. õu-e – kuule
1242. õu-eh – kuule

Ä

1243. äkiste – äkitselt
1244. änam – enam
1245. äran'd – ära nüüd
1246. äratand – äratanud
1247. ärgand – ärganud
1248. ärkkan – ärkan
1249. ärkkasin – ärkasin
1250. ärr – ära
1251. ässitand – ässitanud
1252. ää – ära

Ö

1253. öeld – öelnud
1254. öi'guzz – õigus
1255. õppetada – õpetada
1256. öödhaukkuvat – öödhaukuvat
1257. ööse – öösel

Ü

1258. üksõhta – ühel õhtul
1259. üleela – üleüle
1260. ülejäänd – ülejäänud
1261. ülistet – ülistatud
1262. üllatund – üllatunud
1263. ümbere – ümber
1264. üteld – ütelnud

Y

1265. yks – üks
1266. yksi – ükski
1267. yle – üle

1268. yleöödud – üleöödud